

Vánoční mezipřistání

V ruce třímám papír s adresou a navigací a sedám na metro. Je Štědrý den. Kufr mám velký tak, že mě musí uvízlou vyprošťovat z turniketu. Vystupuju v nemalebné čtvrti, jejíž výhoda je v tom, že sousedí s malebnými čtvrtěmi. V dohledu není žádný eskalátor a taky žádný gentleman, který by mi pomohl s mou almarou na kolečkách. Konečně stojím před mým přechodným domovem. Holka, zapomeň na výtah a to příkrý schodiště si dej do třetího patra s kufrem v ruce!

Rozhodnout se, že využiju přestupu v New Yorku a strávím tady pár dnů, není na konci roku moc dobrý nápad. Hotely rozumné cenové kategorie byly obsazené, a tak jsem nerozumně místo po pětihvězdičkovém apartmá s výhledem na Central Park sáhla po nabídce hostelu. Pár nocí tu přežiju. Prý jestli mně nevadí, když mě ubytují na patře mužském a záchody a sprchu budu mít o patro níž na patře ženském. Dostanu za to větší pokoj s oknem. Pokoj? Říkejme mu cela. Oněch dva a půl metru krát dva metry s potrubím po zdech a žárovkou u stropu tomu myslím odpovídá. S celou má podobnost i tu, že jsou tu mříže. Místo stropu. Už si budu pamatovat, že mezi pojmy *single room* (jednolůžkový pokoj) a *single cabin* (jednolůžková kabina) je citelný rozdíl. Připadám si asi jako v záchodové kabině, kam je společným stropem slyšet vše a vy se snažíte vsugerovat si, že jste tam sami.

Mám tedy to štěstí sdílet mužské patro a při shlédnutí té řádky natěsnaných cel vedle sebe se můžu těšit na chrápací

orchestr. To mám Ježíšku jako za trest? Nebo mi tím chceš jemně naznačit, že jsem v *The City that NEVER Sleeps*?

Je večer a manhattanské mrakodrapy jsou odtud na dohled. Byla by škoda se neprojit. Po dlouhém letu mi pohyb chybí. Dobrý orientační smysl i má dobrodružná povaha mi dělají noční partáky. Baví mě cestovat, ochutnávat, fotit, psát, organizovat a to všechno můžu dělat právě při mých kulinárních reportážích. Vánoce jsem už dávno přestala slavit. Raději jsem je trávila na horách nebo mezi tučňáky na Novém Zélandu.

Vracím se od nebetyčných budov. Zachumlaná do zimní bundy s nasazenou kapucí kouknu na náměstí Union Square do mapy, abych se ujistila, kudy dál. Zvednu oči a potkám se s pohledem sympatického plavovlasého muže, který stojí opodál. Pozoruje mě a usmívá se na mě.

„Hledáte něco?“ osmělí se po chvíli.

„Díky, to je dobrý, já si poradím,“ odvětim jako správná soběstačná jednotka.

„Odkud jste?“

„Z Evropy. Z Česka. Z Prahy.“

„Jste tady na dovolené?“

„Ani ne. Chci připravit o New Yorku kulinární foto-reportáž.“

„To je dobré. Já jsem totiž spisovatel. A to jste tu sama?“

„Sama,“ vypadne ze mě, aniž bych si uvědomila, že zrovna tohle nemusím prozrazovat.

„Víte, já jsem byl na dnešní večeři pozvaný ke známým kousek odtud a oni mi to právě zrušili. Takže mám vlastně volný večer. Co máte v plánu vy?“ vyzvídá neznámý.

„Já mám nabitý program, mířím právě do *China Town*.“

„Tam to dobře znám. Jestli vám to nebude vadit, můžu vám dělat doprovod.“

„Když chcete...“ nebráním se a říkám si, že když je ten Štědrý večer, tak společnost může prospět nám oběma.

Celou tu dobu, co jdeme, mluví on. O sobě. Jak se hledá. Začíná mě to unavovat. Vydržet by se to dalo jen tehdy, pokud by kolem mě obtočil šálu upletenou z krásných slov, protkanou třpytivými odlesky hlubokého filozofování a komického neurotismu. Nebo to není vlastnost, kterou trpí každý spisovatel v New Yorku? Není s ním zábava, spíš mu dělám vrbu a po náročném dnu na to nemám náladu ani sílu. Naštěstí jsme už v *China Town*. Ukazuje mi první stánky s rybami, kde prodávají Asiaté. Nořím se dovnitř a nasávám dojmy. On čeká venku a nudí se. To nesnáším, být někomu na obtíž a cítit nevyřčené „tak kdy už konečně půjdeme?“, které mu stejně svítí na čele. Míříme hloub do čtvrti, kde jsou různá bistra s opocnými výlohami, za kterými visí na háčích uzené kachny nebo kusy prasat. Mou pozornost zaujímá restaurace s knedlíčky *dim sum*. Chci tu něco ochutnat, ale on hlad nemá. Stoupnu si do fronty, abych si koupila alespoň něco s sebou.

„Můžeme potom někam zajít na drink,“ navrhuje.

„No já si spíš půjdu na pokoj sníst večeri, je dost pozdě...“ zkouším se vykrotit z jeho plánu a zbavit se ho brzo.

Viditelně si myslí, že mě přemluví: „Odskočím si a za deset minut tady na vás budu čekat,“ říká a mizí, zatímco já se stavím do fronty v restauraci.

Po čekání delším než deset minut vycházím ven s kachní nudlovou polévkou, rozhlížím se, ale on nikde. V tom mě napadá spásná myšlenka. Vždyť to je přesně okamžik, kdy odtud můžeš zmizet, a už ho nikdy neuvidíš! Nejdřív jdu pomalou chůzí, čím víc se vzdaluju, tím víc cítím, jak se mé kroky zrychlují. Za křížovatkou mám jistotu, že se

mi bezhlavý úprk zdařil. Běžím. Sice se cítím hrozně podle, ale zároveň cítím úlevu.

V noci se budím. Plížím se na záchod úzkou chodbou osvětlenou pár mihotavými žárovkami a říkám si, že se nic nestane, pokud zajdu na bližší záchod mužů v mém patře. Když už se téměř dotýkám kliky oné místnosti, ozve se těsně za mnou zčistajasna tak hlasité zachrápání, že s úletem běžím poslušně o patro níž. Tam, kam patřím a kde se ozývá chrápání o tóninu vyšší.

Pět dnů v zimomřivém New Yorku uteklo jako voda. Božský pastrami sendvič od Katzse naditý tak, že ho nedáte do otevřené pusy, plněné teplé bagely od Murray's Bagels, cheesecake „Červený samet“ s nadpozemskou chutí i strukturou od Magnolia Bakery, ulítlé „kompostové sušenky“ od Momofoku Milk Bar nebo burgery od Bill's Bar & Burger cítím ještě teď na jazyku... Na svou celou jsem si málem zvykla, ale za vyhrátý pokoj se stropem, kde se dá vedle postele udělat i víc než krok sun krok, ji zase ráda vyměním. Plná chuťových zážitků, fotek a zápisků sedám do letadla mířícího na jih. Do Panama City. Snažím se nemyslet na Oskara, se kterým jsem mluvila v Praze těsně před odjezdem. „Stejně tam budeš v myšlenkách se mnou.“ Tak jsem mu to řekla?

Jsem nervózní i natěšená současně. Víím, kdo mě tam čeká, ale vůbec nevím, co mě tam čeká. S jistotou se tam ohřeju, což právě teď už nutně potřebuju. Uvelebuju se na sedadle a mám dostatečně dlouhou dobu na to, abych si nechala v hlavě brouzdat vzpomínky na to, jak jsme se s Fernandem před půl rokem seznámili.

Na náhody nevěřím

Ten den jsem se stavovala ve své oblíbené kavárně. Na baru zrovna měla službu Kristy, která loni vyhrála titul nejlepší baristka roku. Daly jsme se do řeči. Prý už o mně dost slyšela. Zve mě na večerní přednášku o kávě. Přijede prý jeden výjimečný farmář ze Střední Ameriky. Kávu nepiju, ale láká mě dozvědět se o ní informace z první ruky. Náhodné setkání, náhodné pozvání a náhodou mám čas. Mímočodem na náhody nevěřím.

Večer se v kavárně usazuju vedle své nové známé. Rychlým pohledem zjišťuju, že tu nikoho neznám. Jak bych mohla, když jsou všichni z kávové branže. Ke Kristy po chvíli přistupuje muž se širokým úsměvem a halasně se s ní zdraví. Ihned poté podává cizinec ruku mně.

„Fernando, těší mě.“

„Nela.“ oplácím mu úsměv a podávám mu ruku.

Naklání se ke mně, což si vysvětluju tak, že neslyšel, a opakuju znovu a hlasitěji své jméno.

„Já jsem slyšel. Nakláněl jsem se, abych tě políbil na tvář, vždycky tak zdravím ženy,“ bezprostředně a s přízvukem pronáší snědý gentleman.

Jak brzo zjišťuju, Fernando je majitel kávových plantáží z Panamy, ale především obchodník s výběrovou kávou a původní profesí biochemik. Dovede publikum zaujmout. Je tu pro mě spousta nových a zajímavých informací, které hltám. Nevěděla jsem, že se plodům, ve kterých jsou kávová zrnka, říká kávové třešně a že při jejich zpracování dochází k masivnímu znečištění vody, že existuje spousta alternativních

cest, kterými se dá káva zpracovat, a že on na svých farmách používá jen tyto ekologické a pro mnohé revoluční metody.

Po skončení přednášky následuje ochutnávka různých odrůd káv u velkého stolu. V hlavě mi běhají zvědavé otázky, proto Fernanda vyhledám.

„Můžu se tě na něco zeptat?“

„Jasně,“ sundává si z nosu brýle na čtení.

„Když jsem byla na Srí Lance, tak přesto, že země produkovala čaj výborné kvality, nebyl pro místní dostupný a nedal se v tamních obchodech ani koupit. Jak je to v zemích původu s kávou?“

„Úplně stejně, i když země produkuje výbornou kávu, místní pijí podřadnou kvalitu.“

„A kdy se vůbec s pitím kávy v takových zemích začíná?“ nemůžu ukojit svou zvědavost.

„Brzo, dávají ji klidně dětem do lahve s mlíkem,“ směje se.

„To si děláš legraci?“ vydechnu překvapeně, ale to už se kolem nás mísí lidé připravení k ochutnávce, tak je třeba ho propustit. Vplouvám do davu vyluzujícího profesionálně sehrané hlasité srkavé zvuky, za které mě v dětství vždycky pérovali, ale víc než o samotnou kávu se zajímám o speciální lžičky určené k ochutnávce. Velikosti větší než čajové, ale menší než polévkové, hezky kulaté a vypouklé. Recepty nejen vymyslím, ale i fotím a chystám si k nim food styling a k tomu potřebuju samozřejmě i zajímavé talíře a příbory. Tahle lžička by se mi do mé sbírky dost hodila.

Po skončení akce procházím kavárnou, abych si vzala ze židle odložené věci.

„Ty nejsi z kávové branže, že ne?“ ptá se Fernando, který najednou stojí vedle mě.

„Ne. Je to poznat, že?“ omlouvám svou nemotornost

při ochutnávání kávy, která mu musela připadat tristní. „Ale svět jídla a pití mě dost zajímá. Kromě toho, že píšu kuchařky, taky cestuju po světě, ochutnávám a pak o tom píšu reportáže. Teď mám svou rubriku v *Hospodářských novinách*, ale jinak jsem na volné noze.“

„Tak to bys mohla někdy přijet ochutnávat i Panamu... tady je má vizitka,“ podává mi ji a já reaguju zdvořilým úsměvem.

„Nedala by sis teď se mnou sklenku vína?“ navrhuje Fernando.

„Dobře,“ souhlasím trochu ostýchavě.

U barmana vybírám víno a vytahuju peněženku. Vidím koutkem oka, jak Fernando mává rukama, snaží se zabránit maléru a pak křičí na barmana „Ne ne, to je na mě!“ Co se týče hrazení útrat mužem za ženu, jsem jak slon v porcelánu. Automaticky chci platit aspoň půlku. Nejsem zvyklá na to, že mě někdo opečovává a že za mě platí. Jsem přece samostatná, nouzí netrpím, tak proč bych měla nechávat platit jen muže...

Vyjdu se sklenkou ven před kavárnu, kde postává pár lidí spolu s Fernandem. Když mě uvidí s omluvným úsměvem schová cigaretu za záda. Naštěstí ji brzo típne. Pokud mi něco vadí, pak je to cigaretový kouř, před kterým nemůžu utéct. Teď se mi ale utíkat nechce. Chvilí se bavím s Fernandem, ale přichází i další kavárník Karel, kterého dobře znám a který si mě uzurpuje, zatímco Fernandovi dělá společnost Kristy. Dívám se na hodinky a zjišťuju, že pokud okamžitě neodejdu, tak nestihnou slíbené předání věcí, které mám domluvené.

„Fernando, moc mě těšilo. Omlouvám se, ale musím už jít, musím něco vyzvednout a nesmí mi zavřít.“ Podávám mu ruku.